

IAN TYSON

SEPTEMBER 1933 – DESEMBER 2022

«Hvis du kan skrive
én stor sang i livet ditt,
er du velsignet.»

Tekst: Kari Meyer
Foto: Frank Gunn
(The Canadian Press)

Før kanadiske musikere som Neil Young, Gordon Lightfoot, Joni Mitchell eller Leonard Cohen, var det Ian Tyson. Fremførelser av sangene hans som «Four Strong Winds» av Neil Young, Johnny Cash og andre, og «Someday Soon», spesielt av Judy Collins, gjorde musikken hans, om ikke alltid navnet hans, godt kjent i USA. Ian Tyson er anerkjent både for musikken sin og for sitt engasjement for Canadas ranch-kultur. Han levde mesteparten av livet sitt som både rancher og musiker.

Ian Dawson Tyson ble født 25. september 1933 i Victoria, British Columbia, som det andre barnet til George og Margaret Tyson. Han lærte å ri på hest på en liten gård og vokste opp fullstendig betatt av hester. Fra tenårene konkurrerte han på rodeobanen.

Han lærte å spille gitar mens han var på sykehus i Calgary etter å ha brukket en ankel etter et fall på rodeo arenaen. Han begynte å fremføre folke- og rockesanger på slutten av 1950-tallet. Men etter at han ble uteksaminert fra Vancouver School of Art i 1958, flyttet han til Toronto for å livnære seg som artist. Her opptrådte han i lokale klubber. I 1959 begynte han å synge med en ung kvinne ved navn Sylvia Fricker. De opptrådte sammen som «Ian and Sylvia» på heltid fra 1961 og giftet seg fire år senere.

I 1962 flyttet paret til New York og ble bærebjelker i den fremvoksende amerikanske folkemusikk scenen. De ble venn med Bob Dylan og kjæresten hans, Suze Rotolo, som beskrev Mr. Tyson som «en kjekk filmstjerne» og «den flotteste av alle cowboyguttene i Greenwich Village» i memoarene sine fra 2008, *A Freewheelin' Time*.

Deres første plate, kalt *Ian & Sylvia*, besto for det meste av tradisjonelle britiske og kanadiske folkesanger. Det andre, *Four Strong Winds*, var mer eklektisk. Albumet inkluderte Dylans «Tomorrow Is a Long Time» og ikke minst tittelsporet, som Ian Tysons påsto at han skrev på omtrent en halvtime, inspirert av Dylans økende popularitet som låtskriver.

Sangen handlet om «en nydelig gresk jente som jeg forlot og alltid angret på» i Vernon, British Columbia, fortalte Tyson (hennes navn var Evinia Pulos, og det viste seg senere at de hadde et av-og-på-forhold over seks tiår). En fortelling om tapt kjærlighet og omreisende gårds- og rancharbeid satt mot den kanadiske vesten og de uforsonlige kreftene av naturen («Four strong winds that blow lonely/Seven seas that run high/All those things that don't change come what may»), satte standarden for

hvordan Tysons arbeide skulle utvikle seg over tid.

I 1968, før Byrds' banebrytende countryrock-album, *Sweetheart of the Rodeo* ble gitt ut, flyttet Ian og Sylvia til Nashville, hvor de spilte inn to country-inspirerte album og dannet countryrock-gruppen Great Speckled Bird. Paret spilte inn 13 album før de sluttet å opptre. De skilte seg i 1975. Tyson returnerte til det vestlige Canada, hvor han gjenopptok gårdsdriften og fokuserte på solokarrieren. I denne perioden gjenoppfant han westernmusikken, som tidligere hadde vært preget av Hollywood filmcowboyer, som Roy Rogers og Gene Autry.

I 1983 kom albumet *Old Corral and Sagebrush*, som kombinerte tradisjonell cowboy musikk og sanger fra Vesten. Det ikoniske album *Cowboyography*, kom i 1986, hvor flere av sangene er skrevet sammen med Tom Russell, som alltid har vært en ambassadør for Ian Tyson. Albumet solgte også til platina i Canada.

Over tid ble han en kjent for sitt «varemerke»; cowboyhatt og stivbeint gangart og ranching, med opptreden på konserter og arrangementer som den årlige National Cowboy Poetry Gathering i Elko, Nevada.

Til åpningsseremonien av OL i Calgary i 1988 ble både Gordon Lightfoot og Ian Tyson hentet inn for å presentere den kanadiske musikken – på lik linje med da Sissel Kyrkebø representerte Norge under åpningsseremonien i Lillehammer. Dette sier noe om hvilken status de hadde i hjemlandet sitt.

Tyson anstrengte stemmen sin kraftig i 2006 på Havelock Country Jamboree i Ontario, og et virus ett år senere forårsaket ytterligere (og irreversibel) skade. Da han kom tilbake to år senere var hans glatte baryton redusert til en hes hvisking, men populariteten hans bare fortsatte med albumet *Yellowhead to Yellowstone and Other Love Stories*.

«Jeg ble en historiker, en kroniker av denne livsstilen,» sa han til reporteren Marsha Lederman, «og denne livsstilen er over. Alle cowboyene er borte.»

Det var et tema han ofte kom tilbake til. «Folk sier til meg, Tyson, du lengter alltid etter gamle dager», sa han en gang. «Og de har rett, det er sant - jeg lever i fortiden. Og det var mye bedre.»